

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217205
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217205.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Jána Petra Kaňu, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 04. februára 2014, č. k. 14C/68/2013-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu (ďalej len návrh) zamietol a žalovanému (ďalej len odporcovi) náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že navrhovateľ sa písomne podaným návrhom zo dňa 28.09.2012 domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe veci tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa voči povinnému U. B. a ďalej žiadal, aby súd rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi z titulu majetkovej škody sumu 1.471,13 eura a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 294,23 eura.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 1, 2 písm. c), d) a i), § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 101 ods. 2, 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Preskúmaním exekučného spisu Okresného súdu Levice zistil, že oprávnený dňa 25.05.2011 spísal pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým v Exekútorskom úrade v B. zápisnicu, ktorá obsahuje návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému U. B. na základe exekučného titulu, ktorým bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu. Súdny exekútor dňa 28.07.2011 doručil Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ku ktorej pripojil zápisnicu obsahujúcu návrh na vykonanie exekúcie, zmluvu o úvere uzavretú medzi navrhovateľom a povinným, plnomocenstvo, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu a výpis z obchodného registra oprávneného. Exekučný súd uznesením zo dňa 26.08.2011, č.k. 9Er/845/2011-10 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. K tomuto záveru exekučný súd dospel po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekučného titulu a zmluvy o úvere. Konštatoval, že zmluva o úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy, zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré vyvolávajú hrubý nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa. Predmetné uznesenie bolo právnomu

zástupcovi oprávneného a súdnemu exekútorovi doručené dňa 08.09.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.09.2011. Nahliadnutím do Spr 1001/12 súd zistil, že navrhovateľ podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku odporcovi dňa 25.09.2012.

Konštatoval, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie). Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Z uvedených skutočností vyplýva, že nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t.j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. V nadväznosti na zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v danej veci súd skúmal tieto podmienky a dospel k záveru, že splnené neboli. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd. Konštatoval, že nesprávny úradný postup nesmie mať svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/24/04). Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29.06.1999). Takéhoto nároku by sa poškodený mohol domáhať podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., čo však navrhovateľ vyslovene vylúčil, a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu nezákonné, čo sa nepreukázalo. Ďalej uviedol, že vykonanie dokazovania, ktoré považuje účastník za nadbytočné, či dokonca podľa účastníka je protizákonné, nepredstavuje nesprávny úradný postup. Rozhodovacia činnosť, ktorá je podstatou súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo 1018/2007 zo dňa 25.08.2009).

Navrhovateľ namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že preskúmal exekučný titul, ktorá činnosť v rámci exekučného konania nebola v jeho právomoci, toto preskúmanie vykonal neoprávnené a spôsobil tým prieťahy v konaní a rozhodnutie v danej veci vydal nie v zákonnej 15-dňovej lehote, ale po viac ako 117 dňoch. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že exekučné konanie bolo vedené v čase účinnosti Exekučného poriadku, kde v § 44 ods. 2 je uvedené, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), t.j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 28.07.2011 a súd rozhodol o tejto žiadosti dňa 26.08.2011. V danej veci je potrebné konštatovať, že iba samotná skutočnosť, že súd rozhodol v exekučnej veci po takmer mesiaci od podania žiadosti o udelenie poverenia neznamená, že sa dopustil nesprávneho postupu, keďže v tomto prípade 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatila. V spise sa nenachádzajú žiadne urgencie na vydanie rozhodnutia, ani sťažnosť na prieťahy v konaní. Súd ďalej poukázal na to, že oprávnený voči uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia odvolanie nepodal. Predmetné exekučné konanie je právoplatne skončené. S poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preto nie je možné posudzovať postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia po 15-dňovej lehote ako nesprávny.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, platné v čase podania žiadosti o udelenie poverenia upravovalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota sa však netýkala prípadov, ak bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Už samotné znenie zákonného ustanovenia oprávňovalo exekučný súd ex offa skúmať exekučný titul nielen z formálneho, ale aj z vecného hľadiska. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória a súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné-paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. Keďže v danom prípade bol exekučným

titulom rozhodcovský rozsudok, súd bol jednoznačne a nespochybniteľne oprávnený ex offio skúmať, či tento rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom (Zákon o rozhodcovskom konaní), ale tiež, či pôvodný titul tohto rozhodnutia (zmluva o úvere) neobsahoval neprijateľné podmienky a či rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a v súlade s ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské právo. Exekučný súd preto správne skúmal exekučný titul (rozhodcovský rozsudok), či tento bol vydaný v súlade s platnými právnymi predpismi. Po zistení, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah a konštatovaní, že dojednaná rozhodcovská doložka nebola dojednaná v súlade so zákonom a bola v hrubom rozpore s platnými právnymi predpismi, tento rozsudok ako exekučný titul neuznal, pričom svoje rozhodnutie riadnym a správnym spôsobom odôvodnil. Exekučný súd dňa 26.08.2011 uznesením žiadosť súdneho exekútora zamietol. Za tejto situácie účastníkom exekučného konania nemohol a ani nevznikol žiadny stav právnej neistoty. Navrhovateľ v písomnom stanovisku uviedol minimálne niekoľko urgencií vo veci vydania poverenia, ktoré sa v exekučných spisoch nenachádzajú a nekorešponduje ani údaj o dobe omeškania uvádzaný navrhovateľom v návrhu (117 dní) s exekučným spisom, navyše sú z obdobia, keď ani nebolo začaté exekučné konanie, preto súd jeho údaje vyhodnotil ako nesprávne, zavádzajúce, ktoré sú dôkazom toho, že navrhovateľ ako oprávnený nemal o veci dostatočný prehľad, na základe čoho vyznievajú jeho vyjadrenia o údajnej majetkovej škode či dôvodoch pre nemajetkovú škodu značne nedôveryhodne. Skutočnosť, že súd teda oprávnene preskúmaval exekučný titul v exekučnom konaní tak, ako mu to vyplýva z platných právnych predpisov a dostupnej súdnej judikatúry nemôže mať za následok jeho nesprávny úradný postup v tomto konaní a následne nárok navrhovateľa na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že exekučný súd sa žiadneho nesprávneho úradného postupu nedopustil, z ktorého dôvodu navrhovateľovi nemohol vzniknúť nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Z uvedených dôvodov súd preto konštatoval, že v danej exekučnej veci vedenej Okresným súdom Levice sp. zn. 9Er/845/2011 nezistil žiadny nesprávny úradný postup, zakladajúci nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy navrhovateľa. K odporcom namietanej zmätočnosti návrhu súd prvého stupňa uviedol, že túto vyhodnotil ako účelovú, keď dospel k záveru, že spĺňa náležitosti v zmysle § 43 OSP a zákona č. 514/2003 Z.z. K odporcom namietanému predčasnému podaniu návrhu súd uviedol, že navrhovateľ podal súdu návrh o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy dňa 28.09.2012. V čase podania návrhu súdu šesťmesačná zákonná lehota ešte neuplynula, avšak v čase rozhodovania súdu, táto lehota už uplynula a odporca návrhu navrhovateľa v rámci predbežného prerokovania nevyhovel. Súd preto návrh za predčasne podaný nepovažoval a vo veci rozhodol. K námietke premlčania uviedol, že vzhľadom na to, že exekučné konanie bolo začaté v roku 2011 a navrhovateľ sa predbežného prerokovania domáhal v roku 2012 (dňa 25.09.2012), predmetný nárok navrhovateľa na náhradu škody súd nepovažoval za premlčaný, keďže podľa § 19 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade sa navrhovateľ dozvedel o tom, že súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia dňa 08.09.2011 doručením uznesenia, ktorý deň by mohol byť považovaný za deň, kedy sa dozvedel o škode a od tohto dňa začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynie dňa 09.09.2014. Z tohto dôvodu námietku premlčania vznesenú odporcom súd neakceptoval. V danej veci navrhovateľ súdu nepredložil žiadne dôkazy o existencii majetkovej škody 1.471,13 eura, keď nevedel zdôvodniť z akých položiek táto škoda pozostáva, keď iba uviedol, že ide o škodu, ktorá bola priznaná rozhodcovským rozsudkom. V žiadnom prípade nie je takéto vyjadrenie možné považovať za preukázanú existenciu škody. Taktiež navrhovateľ, na ktorom je preukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním odporcu, túto žiadnym spôsobom nepreukázal, čím sa dostal do dôkaznej núdze. Aj keď v prípade nesprávneho úradného postupu ide o objektívnu zodpovednosť, je nevyhnutné preukázať konkrétnu skutočnosť, zakladajúcu túto zodpovednosť štátu za vznik škody. V danom prípade žiadna takéto skutočnosť navrhovateľom preukázaná nebola. Vzhľadom k tomu, že súd dospel k názoru, že na strane odporcu, konajúceho cestou exekučného súdu, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, vo veci sa ďalej nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ a to zodpovednosť odporcu za uplatňovanú ujmu. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si ich neuplatnil a žiadne trovy mu ani nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení

§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie a tak znemožnil navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy

odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Navrhovateľ namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Navrhovateľ však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Skutočnosť, že súd nevykonaná navrhovaný dôkaz, neopodstatňuje tvrdenie navrhovateľa o neúplne zistenom skutkovom stave, vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade sa jedná o právnu otázku, ktorú si je súd spôsobilý vyriešiť sám vzhľadom na to, že sám posúdi, či vôbec existuje príčinná súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vznikom prípadnej škody.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však navrhovateľ a

jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Súdu doručil ospravedlnenie neúčasti mailom, ktorý došiel súdu prvého stupňa dňa 03.02.2014, pričom pojednávanie sa uskutočnilo dňa 04.02.2014. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/845/2011, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 25.05.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Levice dňa 28.07.2011. O žiadosti o udelenie poverenia súd rozhodol uznesením č.k. 9Er/845/2011-10 zo dňa 26.08.2011, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom I. XX, XXX XX B. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenú Okresnému súdu Levice dňa 28.07.2011 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.09.2011. Následne Okresný súd Levice uznesením č.k. 9Er/845/2011-22 zo dňa 15.05.2012 exekučné konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.06.2012.

O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tak bolo rozhodnuté dňa 26.08.2011, teda takmer po mesiaci od doručenia žiadosti súdu (nie ako uviedol navrhovateľ, že k rozhodnutiu došlo až dňa 19.09.2011, s omeškaním viac ako 117 dní). Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že k rozhodnutiu došlo v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty namietaného navrhovateľom ani nemohlo dôjsť.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia predmetnej exekúcie je potrebné konštatovať, že hoci predmetné ustanovenie stanovuje 15 dňovú lehodu, o ktorej navrhovateľ tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Zákonodarca mal pri zohľadnení jazykového-gramatického, logického a systematického výkladu na myslí predovšetkým rozhodnutia súdu, ktorými tento „poveril“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V opačnom prípade by aj v prípade naplnenia podmienok pre rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku, druhá veta) uviedol, že súd je povinný/súd rozhodne v určitej konkrétnej lehote. Neuvedením konkrétnej lehoty zákonodarca jasne prejavil svoju vôľu, že súd v prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, nie je povinný rozhodnúť v tak krátkej lehote, ako v prípade „poverenia“, pretože pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia sa jedná o náročnejšie rozhodnutie, pri ktorom súd podrobuje žiadosť, návrh a exekučný titul vlastnému skúmaniu. Navyše je potrebné poznamenať, že v tomto prípade sa jednalo o exekučný titul v zmysle § 41 odsek 2 písmeno d) Exekučného poriadku, preto lehota 15 dní sa ani na prípad ak by súd rozhodol o „poverení“ nevzťahovala. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípade ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zákonodarca nestanovil lehodu 15 dní na vydanie rozhodnutia, ale iba na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie (to neplatí v prípade, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d)).

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty a k prieťahom v konaní namietaných navrhovateľom ani nemohlo dôjsť, v plnom rozsahu sa stotožňujúc s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Navyše v predmetnej veci bolo exekučné konanie právoplatne zastavené, preto v tomto prípade ani nemohlo dôjsť k vzniku škody. Exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok neexistoval od začiatku, nakoľko išlo o paakt, z čoho jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ zavinil celé konanie.

K námietke navrhovateľa, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou odvolací súd uvádza, že čo sa týka citácie ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci súdom prvého stupňa, v znení účinnom od 01.01.2013 ako aj v znení účinnom pred touto novelou je potrebné poznamenať, že uvedenou novelou bola v predmetnom ustanovení pridaná iba časť za bodkočiarkou, netýkajúca sa predmetnej problematiky. Ustanovenie § 9 odsek 2 uvedeného zákona súd prvého stupňa správne citoval v znení účinnom v čase začatia exekúcie (teda v znení účinnom do 01.01.2013), pričom však obe ustanovenia na daný skutkový stav správne aplikoval. Uvedené nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.